

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 2]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 30. Juni 1493

De servitute legata

[urn:nbn:de:bsz:31-319543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319543)

Quero qñ an q reli quid fructi fundi uideatur relinque re deducta portione coloni. Adde Bar. latius in. l. fructus solu. matri. Bal. in. l. co heredib. C. fami. her. Bal. r. doc. in. l. nihil. S. fi. de le. i.

An illa vba. si dixit uolo q bona mea uendatur per fidei commissarios r. detur pauperibus: an sit fideicommissaria substitutio uel directa. contrarium uidetur ipse dicitur i. q. sua incipien. filium aduultum idem consuluit Bal. l. l. precibus. C. de impu. r. imo. in. q. facti. ADDE que posui i. l. cetero. S. de uulga. r. pupil.

Utrum interest legata riu no. r. istud est uerum l. 3. h. al. quos ibi Barto. uideatur in contrarium dicere: h. ibi ipm intellige q onus sequitur euz ut soluat sumptum prope tatis: q post ea in restitutione deducet de hereditate quod soluit. alias sequitur q si multa essent onera nullu esset legatus usufructus i persona fructuarij h. be redi sic. **Quero** quid. utrum onus eris spectet ad usufructuariu oiu bonoz uide. l. fi. S. sinautem es alie. de bo. q lib. r. qd ibi bal. r. in. l. id qd paupib. de epi. r. cle. et mathas. in. v. no. r. ange. in. l. fili. a patre i pn. b

q sic. ut hic qu. titatem r. r. hoc sensit B glo. que dicit q aliud pro alio soluitur. tamen intelligo aliter q si fundus consuetat locari ad q. titatem fructuum: tunc illa qu. titas est in petitione r. solutione quoniam illud est redditus fundi. sicut dicimus in. l. uinum. S. si cer. peta. Si no. consueuerat locari ad pecunia: tunc pecunia est in petitione r. solutione: ut hic. r. ita no. est uerum q aliud pro alio soluat nec soluit pecunia p fructibus: ut post consumptionem deueniatur ad estimatione: ut dixi in. l. cuz tacitu. j. de bis qui. ut indi. **Quero** quando relinquitur fructus fundi: an intelligat omnes uel deducta portioe coloni. Et h. est tex. q deducta portioe coloni. **Ultimo** ista. l. facit ad. q. dicit testator si filius meus decesserit in pupillari etate u. postea qua docuq. uolo q bona mea uendant per meos fideicommissarios. r. denf pauperibus: an illa uerba faciant directaz substitutionez an fideicommissariam. Hic uidet. tex. cum glo. r. cum eo quod no. S. de usufru. l. si quis ita q faciant fideicommissarias. Sed ego consului contrariuz quattuor uicibus: quia longa est differentia utru dixit testator uendatur r. dentur pauperibus simpliciter: quia est fideicommissaria. Aut dixit uendatur r. denf pauperibus per fideicommissarios meos: r. tunc est directa substitutio: quia illi fideicommissarij sustinet uice heredu. r. a seipsis accipere debent bona fideicommissarij r. dare pauperibus: no. aut accipere de manu alterius. dicat latius in. l. cetero. de uul. r. pu.

Ex. l. sequenti.
Legato fundo simpliciter intelligitur legata proprietas. r. si dico q proprietas reuertatur ad heredem intelligitur post mortem usufructuarij.

Illos heredes. Pro prietas reuertenda mortuo legatario ad heredem tanq. ipi relicta sit declaratur. hoc dicit. No. quando lego funduz simpliciter nec exprimo quo ad proprietatez uel usufructum q uideatur legata proprietas. Idez dixi anno si promittis fundum simpliciter. ita dixi in. l. si fundu tra di. j. de uerbo. obli. **Secundo** no. q quando dico uolo q proprietas reuertatur ad heredes in dubio intelligitur post mortez legatarij. uide glo. que incipit post mortez. si eni intelligeretur incontinenti nullu comodum haberet.

Ali cum illo. De hoc plene i. l. tunc textores. S. i. S. de le. i.

Am ita. Legatum annuuz p pria manu percipi debet ad instar usufructus. si uerba congruunt. hoc dicit. De hoc dixi plene. S. e. l. fundi. r. plenissime in. l. cotem. in. S. qui maximos. j. de pub. Et aduerte si aliquis emit fructus fundi quid uidetur emere. si enim emit ipm corpus fructuum fructibus no. natis non ualet emptio: ut. l. nec emptio. S. de contrah. emp. Aut emit ius iporuz fructum: r. tunc statim ualet emptio ipo iure. r. ideo est recurrendu ad distinctionem qua dixi. S. e. l. fundus.

Ex. l. sequenti.
Quando ad legatarium spectet onus eris alieni. Et an onus legatoru sequatur usumfructu omnium bonoru.

Altum interest.
Hec est mulum magistralis. l. r. habet

duas lec. una dicit multum interest. alia nihil interest r. quelibet istarum lec. diuiditur in duas: quas uide in glo. r. secunda lec. glo. est no. Itz vltima lec. e. valde singularis r. nescio alibi. Sumedo istas lec. debes colligere tria uerba. **Qua** doq. legatur usufructus rerum certaruz: r. tunc sine dubio onus eris alieni non respicit legatarium quia non sequitur fundum: ut. l. i. S. heres. S. ad tre. r. hac. l. in. fi. **Quandoq.** legatur usufructus quote partis bonorum. r. tunc aduerte aut sub appellatione hereditatis r. ille tenetur ad prestanda onera pro rata ut hic secudu vna lec. r. l. si quis seruus. S. fi. cum. l. se. S. de le. ij. **Tamen** ut puto cu usufructus finiet illud quod est solum de hereditate deducetur prout dicim. in bonifidei possessore hereditatis i. l. q. si pos. cum. fi. S. de peti. here. aut legatur sub nomine bonorum r. tunc onus eris alieni non sequitur legatarium: ut hic. r. S. e. ti. l. generali. S. fi. quia bona intelliguntur ere alieno deducto: aut relinquatur sub appellatione rerum: r. tunc idem qd dixi. l. quando sub appellatione bonorum. hic e. casus singularis r. hanc. l. allego no. in. l. amplius. S. fi. S. de le. ij. **Quero** quid si legatur tertia pars bonoz mobiliu r. immobiliu. Respondeo uidetur legatus usufructus tertie partis certaru rerum. quia iura r. actiones non continentur cu sit certa species: ut. l. mouentium de h. sig. et ibi dixi. **Quero** quid si alicui legatur usufructus omnium bonorum uel reruz non dico certe partris. utruq. onus eris alieni spectet ad usufructuarium. **Credo** q sic. primo uos uidistis hic q eadem distinctio adhibetur quando legatur usufructus quote bono: um que adhibetur quando legatur proprietas. sed si relinquere omnia bona uel omnes res sine dubio eum sequeretur onus eris alieni: ut. l. nam quod. S. fi. cum. l. se. j. ad tre. ergo r. pro hoc uidetur casus in. l. uxori mee. S. e. ubi dicitur q uenit usufructus kalendarij: quia kalendarium continet debita r. creditaria. l. qui filiu. de le. ij. r. uidef casus. C. de pac. l. 3. **Ultimo** quero quid de onere legatorum an sequatur usufructum omnium bonorum uel quote partis bonorum. Respondeo q non. quod apparet quia talis usufructuarius in usufructu concurrat cum legatario particulari: ut. S. e. l. sempronio. dixi in. l. si quis seruum. in. fi. S. de le. ij.

De seruitute legata. Rub.

Dictum est supra de seruitute personali legata. nuc sequitur de seruitute reali.

Ex. l. sequenti.
Seruitus an debeatur rei legatę uel uedite: ibi. **Quero.**

Ali duas. Si una sustineat actum seruitutis habentis causam continuam r. permanentem r. alienetur in dubio seruitus uidetur imposita. hoc dicit ista. l. **Opp.** dicit hic q seruitus uidetur imposita. contra: inmo debet imponi per heredem ut. S. ti. l. d. anas. r. l. seruum filij. S. fi. S. de leg. j. cum. fi. r. l. testatrix. in prin. S. fi. seru. ven. **Solu.** ibi loquitur in seruitute uie uel itineris que causam continuam

li. r. post. r. add oio bal. i. p.icipi. an usufructuari us oium bonoz r. contra bar. hic con suluit pau. b. ca. cu pluri. b. alio i. p.icipi. in xpi noie i ca que vtit bononie alle. tex. in. l. usufru. leg. l. x. c. barta. j. ad. l. fal. r. p. l. fi. S. sinaut es alienu. r. ibi hoc idez ipe r. d. bo. q li. r. u. d. bar. S. e. l. r. qd no. bal. i. aut. ca. q fit cum mocho. C. de epi. r. cle. r. ita sequent op. bal. con sului dono. r. uide bal. l. l. in. v. pone maritus. C. de fructi. r. lit. expen. r. i. l. mater. C. ad tertul. r. uide qd scri pti post bal. l. fi. S. ubi at de bo. q lib. r. bal. ibi sup. v. fi. ar. lego. ADDE an onus eris ali eni spectet ad usufructuariu bal. consi. c. c. vij. r. c. c. vij. ij. lib. r. pau. de ca. consi. c. c. lxxvii. **Respon** deo q no. in contrarium est. l. fi. S. sin aut es alienu de bo. q lib. nisi respode as q ibi ter logtur i usu fructuario ex dispositio ne legati. h. ex dispositio ne testatoris r. cu opi. bar to. traui co sulen. bono.

De serui tute legata Rubrica. **Cui du** q as. vid Bar. i. l. ii. ad fi. S. de iur. om. iudic. r. ibi moder.

non habet. id non videtur imposita per testatorem
 sed potest agi ut imponatur. si vero loquitur de do-
 mo sustinente onus seruitutis habentis cum con-
 tinuam. unde testator videtur imponere quod habeat casus
 permanentes: et idem credendum in venditione do-
 mus ut videatur imposita seruitus ut sustineat
 onera permanentia que ipso actu sustinebat ma-
 xime si contraentes hoc sciebant: ut l. i. in fi. de
 ac. emp. et l. quod conclave. j. de d. a. infec. Non
 ob. l. in vendendo. s. de contrahen. emp. quia lo-
 quitur in seruitute que non habet cum continuam.
 Quero quando legatur fundus vel usufructus
 fundi utrum illi fundo debeat seruitus vie vel
 itineris vel alia seruitus sicut vendens et legans
 utebatur. Glo. que est in l. iij. s. si loci. j. de adi.
 le. determinat quod seruitus non debetur legata pro-
 prietate. Tu autem clarius dicam cum queritur an rei
 uendite uel legate debeatur seruitus illius actus:
 qui erat apud alienationem ex alia re alienationis sic
 distinguit. Aut ille erat actus seruitutis habentis
 causam continuam permanentem et seruitus videtur
 imposita. casus est hic. ita intelligo. l. q. concla-
 ue. j. de d. a. infec. ut. s. dixi. Aut habebat causam
 discontinuam et non permanentem. et tunc seruitus
 non videtur imposita: sed poterit agi: ut imponatur sicut disti-
 ctione infra scripta: ut. l. j. allegate probabunt.
 An autem possit agi: ut imponatur sic dic. aut
 fuit legatus usufructus aut proprietas. primo
 casu potest agi: ut imponatur illa seruitus si ali-
 as usufructus esset inutilis: ut. l. d. a. n. s. fi. s. a.
 ti. i. et l. binas. s. fi. s. de ser. vr. predi. et l. i. s. i. et
 .ij. s. si usus. pe. aut legat. p. etas. et tunc aut quis
 utrum a legatario deat prestari sicut h. d. i. et sine du-
 bio de prestari: ut. l. testatrix. in pn. s. si ser. ue. et l.
 si fundum sub conditione. s. q. s. d. l. i. et l. fi. s. d. ser.
 ru. p. di. Si vero quis an de prestari ab herede ipsi
 legatario uel ab uno legatario alij legatario: tunc
 glo. disputat in l. iij. s. si loci. j. de ali. le. tunc quic-
 quid illa glo. dicat credo quod debet prestari: ut. l. bi-
 nas. s. de ser. ur. pre. ubi dicitur quod non potest he-
 res lumina obscurare in totum rei cuius proprietatem
 est legata. Eadem ratio debet iter prestare: quia
 minus male potest habitare luminibus offuscatis
 edibus quam ut sine itinere et ceteris. ut. l. i. s. si usufru.
 pe. et ira debet intelligi. d. l. binas que est clausi-
 huius materie. Predicta sunt uera quando pro-
 prietas legatur: secus si inter viuos constituitur
 quia hec seruitus que habet causam momentaneam
 non debet constitui nisi expresse hoc agatur: ut. l. i.
 vendendo. s. de contrahen. emp. Fallit in via ad
 sepulchrum. de qua dicitur: ut. l. q. sepulchrum. s. d. rel.
 et sump. fu.

§ Fundum. Et valeat le-
 gatū vie requi-
 rit: ut legatarius tempore mortis testato-
 ris reperiat dominus predij diuisis in totum vere vel
 fide. alias legatum extinguit. hoc dicit tota ista. l.
 et est multum no. Et diuisis in quattuor partes
 principales. primo loquitur quando testator lega-
 uit fundum duobus et viam vni et uterque legatum
 agnouit. secundo quando vni tantum legauit fundum pu-
 re: et viam sub conditione. tertio quando vni lega-
 uit fundum sub conditione: et viam pure. quarto qua-
 do ex duobus dominis vni viam legauit pure alij
 sub conditione. secunda ibi: et si prius. tertia ibi:
 quod quarta ibi: l. i. ut respōdū. Ratione istius. l. po-
 nitur in prin. quoniam seruitus pro parte acquiri
 non potest. C. opp. extra glo. dicitur hic quod vni le-
 gat fundus pure. et via sub conditione vel e conuer-
 so. imo videtur quod semper conditio adiecta in fun-
 do videatur repetita in via tanquam in eius accesso-

rio: ut. l. cum seruo. s. de condi. insti. et l. fi. s. fi. j. de
 ob. Ego intelligo quod hic fuit expressum quod re-
 linquebatur via pure. sed si simpliciter relinque-
 batur via fateor contrarium quod conditio videtur re-
 petita. C. Secundo op. et videtur quod inspicatur tem-
 pus mortis testatoris utrum quis sit dominus in so-
 lidum: ut ibi: decessisset et ceteris. Contra: imo debet in-
 spici tempus adite hereditatis: ut. C. de ca. tol.
 s. in nouissimo. So. quicquid glo. ibi dicat. et in
 l. ij. j. quando di. le. ce. que glo. male dicit. veri-
 tas est quod in seruitutibus realibus cedit dies a tem-
 pore mortis. casus est hic. Non ob. s. in nouissi-
 mo: quia loquitur in seruitute personali. et ita vide-
 tur uelle glo. hic et bene. C. Item oppo. quod in ser-
 uitutibus realibus inspicatur tempus adite here-
 ditatis: ut. l. fi. s. cōia predi. et l. si partes. s. fi. s.
 que ad. ser. amit. Istud contrarium glo. non soluit
 sed tu solue sic dicitur quidam ille. l. habuerunt
 respectum ad petitiones. hic uero respicit cessio-
 nem diei quantum ad transmissiones. Ista so. non ua-
 let aliquid: quia inspicatur tempus mortis. an lega-
 tum ualet uel non: sed in. l. contrariis tempus ad-
 ite hereditatis inspicatur. et sic remanet contrarium
 cum de ualore legati loquitur utraque. l. non de peti-
 tione. Quare dicitur ibi erat defectus ex parte le-
 gantis qui non erat dominus nisi pro parte fundi
 cui seruitus legatur. ideo non est defectus ex par-
 te legantis uel promittentis uiam: quia non est
 dominus nisi pro parte non impeditur contrahi
 obligatio personalis ad uiam licet ius reale non
 posset constitui: ut. l. per fundum. s. de ser. ru. pre-
 di. et ideo quando est defectus ex parte legantis
 non inspicatur tempus mortis: quia illo tempore
 subest habitas ad contrahendum obligationes
 personalem. et illo tunc ius reale non debet con-
 stitui: ut. l. si tibi homo. s. cum seruus. s. de le. i. et
 .j. e. l. fi. Inspicatur ergo tempus adite heredi-
 tatis cum illo tempore cedit dies quantum ad iuris
 realis constitutiones: ut seruitus constituta di-
 catur: sed quando est defectus ex parte legatarij
 uel eius qui stipulat uiam impeditur contrahi
 obligatio personalis et realis: ut. l. si sub una. s.
 fi. j. de s. bo. obli. et l. stipulationes non diuiduntur
 et ideo cum talis defectus impediatur obligatio-
 nem personale et realem: merito tempus mor-
 tis inspicatur: ut hic. Certe que dicta sunt in hac
 l. habent locum quando uerba legati referuntur
 ad personam legatarij. Sed si uerba legati refe-
 rantur ad rem non facta mentione persone: tunc
 ualet et ambobus dominis querere. ar. l. p. xi. et
 .s. ti. i. l. gams. facit ad predicta quod dixi in l. i.
 j. de re. ca. C. Ultimo in hac l. habuimus casum
 q. glo. in. l. si pluribus. s. de le. ij. uidelicet quan-
 do fundus relinquitur duobus: et cuilibet totus.
 utrum ab initio sit quilibet dominus in totum uel
 pro parte. Hic est tex. quod ab initio est quilibet do-
 minus pro parte ex quo apparet quod legatum hic
 non ualet. C. Ultimo no. casu quod dies seruitutis
 realis cedit a tempore mortis.

Ex. l. sequenti.
 C. Paries communis inter duas domos an sit p
 diuiso uel indiuiso.

§ Is qui duas. Hic est
 bonus
 casus. et ex ipso habes quod si ego uendo ti-
 bi domum que ab alia distinguitur pariete comuni
 tantum medietatem parietis uidetur uendere.
 C. Quero an paries communis inter duas domos
 sit communis pro indiuiso uel p diuiso. Hic tex.
 uidetur uelle pro indiuiso. tu autem dicitur latissime: ut
 dixi in. l. inter quos. in pn. j. de d. a. infec.

C. d. l. bi-
 nas ad tex.
 no. e. quod
 ibi bar. in. l.
 via. s. fi. s. d.
 ser. ru. pre-
 di. et sic bar.
 deo no. q. si
 uendo tibi
 vni fundum
 non uideor
 vendere ac-
 cessum ad il-
 lum. d. l. ven-
 dendo. nec
 cogor tibi p-
 cio vendere
 accessum: quod
 est spale in. l.
 si quis sepul-
 chrum et vi-
 de pau. de.
 cast. in. d. l.
 quod concla-
 ue et ibi bar.

Vm

E si marie. utrū bec. l. pcedat i ptractib. uib. l. p inde. s. h. d. sti. ser. Alter. quero utrū an in dubio concessio intelligat psonalis. Item adde sm Bal. Ang. r. Imo. in. l. q. tale. so. mat. q. ubi tractatur de cōmissioe officij in dubio intelligitur psonalis. l. cuius. C. de cura. furi. l. antepe. r. ubi no. s. de tutel. nisi cōmitteret sub noie dignitatis. r. quoniā.

Alba. de of. fi. dele. l. for didoti. C. d. ex cu. mu. li. x. facit qd no. in. l. mo. re. r. l. l. r. ga de iur. om. iudi. quid at in rescriptis r. iurisditio. nibus utruz cōueniri pos sint successo res. uide qd no. per doc. in. l. ii. C. qñ lib. prin. da. p. ca. no. i. c. significane runt. de re. scrip. r. adde bis bar. i. cō. si. icipi. p. io qritur utrū iurisdit. r. ipe riū. r. q. no. bal. i. rub. C. d. pui. do. i. ii. ii. col. r. oio bal. i. l. liber. ti libertez. i. r. col. d. ope. liber. r. l. si. si spāli. in. ij. col. C. de te. sta. dic. q. in dubio intelli gatur puile gium concef sum taz per sone qz loco r. q. cōcessio in dubio itel ligatur rea lis. tenet gl. xxv. q. ii. in fuma r. spec. in loco bic alle. r. uide Jo. an. in re gula puilegi um. in mer. r. qd no. gl. in. l. sordido rus. C. de ex cu. mu. li. x. Bal. aut in. l. h. de cōsti. pn. r. contra Bar. hic in fi. Bal. in. l. h. s. sed r. si quis. l. xxiii. colū. C. cōia d. le. dicit q. officia sunt psonalia in dubio scrip si post imo. in. l. marituz so. ma. uide Bal. in. l. i. s. libertati bus. cū vñ. se. ad fi. d. ca. tol. ubi dicit q. si baro le. gat ius colli gendi passa gium est ius reale. r. uide glo. in. c. euz uenissent de insti. que est cōtraria illi que est in decre. alleg. s. r. tam seg. tur Jo. an. in diet a regula puilegium r. e. ADDE an in dubio cōcessio sit realis uel psonalis. De. de. aneba. consilio. cccxxviii. andre. ficu. consilio. xliii. li. ii. Bal. consilio. cccv. r. x. l. iii. r. consilio. cci. lib. iiii.

Si maxime. ^{Mo. hic} ^{q. requirū} tur duo ut legauz factum seruo ualeat: ga reqnif q. dñs sit capax. Itē q. tale qd legetur q. eo facto libero possit legari: ut hic r. plene ha buistis. s. d. le. ij. l. debitor. s. seruo. ubi iuricon sultus hāc materiam examinauit.

Cōcessio in dubio an uideatur facta in perso nam uel rem. ubi. Quero utrum.

Ater. ^{Ex qualitate rei legatē r. p} ^{sone legatarij presumit le} gatum seruitutis magis factum cōtem platione persone q. rei. h. d. Et est materia bui. l. multuz pulchra r. subnlis. C. Op. r. uidef q. le gatariuz debeat habere uiam p aliū funduz te statoris: ut. l. dānas. s. i. s. ti. i. r. dixi plene. s. e. l. i. r. sic ad quēlibet successores trāsit. Dicit gl. hic loqtur quādo domus habebat iter per aliūz locū. ubi quādo p aliū locū iter si possit habere. **C**ōtra hoc op. q. quādo ma singulariter reli qtur sit seruitus realis. nec debemus distinguere sit iter per aliū locū uel nō: ut. s. e. l. si fundum. r. j. l. pri. So. fateor q. in dubio uidef relin qui seruitus realis put uerba sonāt: ut. l. si fundū. s. e. Fallit si ex qualitate psonē legatarij r. ex qua litate rei aliud presumatur: ut hic. hic enī relinq batur via filie sue r. p domos hereditarias: r. sic si erat inhonestū q. filia icederet p domos pñs sed q. extraneus iret p domos heredis r. uidere eius secreta nō esset cōueniēs: ut. l. ij. C. quādo r. qui. quar. pars de. r. sic uidetur hoc magis relin quere cōtēplatiōe psonē q. cōstituire ius reale. **Q**uero utrū cōcessio in dubio uideatur scā in rem uel in psonaz. Respō. quādoqz talis con cessio pñnet beneficiū pncipis: r. tūc i dubio d3 intelligi cōcessio realis qm beneficia pncipum r. ut. l. h. s. de pñ. pn. de hoc in spec. de instru. edic. s. nūc aut. h. si aut dubiū. quādoqz cōcessio pñnet priuilegiū. hoc est aliqd ptra ius scriptuz r. isto casu si qdez dat ciuitati uel alicui uniuersi tati in dubio uidetur cōcessio realis: ut. l. forma. s. q. q. d. cōstibus. qñqz datur psonē certe singu lari. r. isto casu glo. que in. s. q. q. uidetur dicere q. in dubio uideatur realis cōcessio nisi aliud ap pareat. do. Bl. rēphendit ibi illā glo. tu dic de b. plene ut dixi in. l. q. psonale. s. so. ma. quādoqz talis cōcessio nō pñnet beneficiū uel puilegiū pn cipis: sed est ista cōcessio puati uel alicui inferioris. r. tūc qñqz cōceditur mera facultas facti: ut si dico pcedo tibi facultatē eundi ut q. possis ire r. filia hba que referūtur ad factū magis q. ad ius. r. tūc cōcessio psumitur psonalis: ut. l. apud iul. s. si quis alicui. s. de le. i. facit insti. de sti. ser. s. sed cū factis. Si nō cōcessio referit ad ius: tūc aut sit in determinate respectu fundi dñantis r. psumitur cōcessio psonalis: ut. l. penu. s. d. ser. ru. pre. aut determinate: r. tūc in dubio psumitur cō cessio realis: ut. c. cum uenissent. extra. de insti. r. s. de ser. ru. pre. l. antepe. r. p totuz. r. s. e. l. si fū dum. nisi ex qualitate persone r. relictū aliud pre sumatur. Dic est casus in hac. l. r. per hoc si ipe rator cōcedit iurisditioez in quodā castro r. du

Federi. consilio. lxxviii. **C** Quam ad ins. r. uide que dixi post Bar. in. l. i. s. de con. prin. ubi late r. uide no. per Bal. in. l. apud iul. s. si quis alicui. de le. i. r. ubi per Imol. r. uide Imo. i. l. si sic. de vbo. ob. r. no. in. l. iurisditium. s. pretor. s. d. pac. **C** Si imperator cedit. adde glo. in. l. forma. j. de cenf. quod uidetur i

bitatur utrū cōcessio sit facta cōmuni illius castri uel sit facta territorio. Ego i dubio psumo esse factā cōcessionē territorio nisi ex verbis cōcessio nis aliud appareat ut. s. dixi. **Q**uero utrū illa facultas eundi sit seruitus realis uel psonalis **D**e hoc plene dixi. j. de ali. r. ci. le. l. mella. s. fi.

C De dote prelegata. Rubrica.

Quero qd importat dictio pre. dic ut in glo. **U**m dos. ^{Dotis lega} ^{tum continet}

C id qd actō de dote originaliter cōri neret: r. exceptio q. ex pacto oriref tollit etiā dilatiōē legalē exceptio nem nō peremptoriā que a lege inducā tale le gatuz nō perimit. h. d. r. nil aliud. Nota. tex. ibi nā q. admissum est r. c. C. Op. sm glo. r. uidetur q. plegatuz dotis cōtineat plus q. actio d. dote ut hac. l. h. verū est. So. cōtinet plus. si i tēpore: sed nō in quātitate. C. Opp. insti. de leg. s. sed si vxori. Sol. ibi legauit certā quātitatez p dote. hic uero dotē simpliciter legauit quātitate non expressa. **I**tē opp. r. uidetur q. tale pactuz q. vir lucraf dotē propter liberos debet ualere: ut. l. ij. s. de pac. do. r. l. inter socerū. per totaz. l. So. ille. ll. intelligunt sm istam: ga habent locū si predecesit mulier: secus si vir ut hic. r. ideo de bes scire q. cōsuetudo que est posita in. l. dos a patre. q. dos retineatur propter liberos debet i telligi quando precedit mulier. Sed si pcece deret vir nulla retentio propter filios fieret: qd examiaui plene i. l. post dotē. s. so. ma. **Q**uar to op. r. uidetur q. illud pactuz quod dicitur de diuortio q. sit iniquū uel superuacū. nā iniquū est si mrimoniū solueref culpa viri. superuacū est si solueref culpa mulieris quoniā ipso iure debet perdere dotē: ut. l. ij. C. de rep. Glo. fatef cōtrarium r. dicit q. illud pactū habet locuz qñ sit diuortii casu uel ex culpa cōmuni. **Q**uito oppo. q. hodie pactū de lucrando dorem in ca su diuortij nō habet locū cum diuortium non possit fieri d. iure canonico. ut no. in. l. rerum. s. rerum amo. r. l. diuortio. s. de nego. gest. glo. fa tetur cōtrarium. Dicitur hic in h. impense. exce ptio peremptoria que a lege inducitur nō tollit per legatum dotis. **C**ontra. ga imo legatum do tis tollit exceptionē cōpensationis que est perē ptoria: ut. j. e. l. dote. Sol. r. aduerte' quedā est exceptio peremptoria que antequā in iudicium deducatur dorem minuit ipso iure: r. ista nō tol litur per legatū dotis. ita loquitur hic in h. im pense. quedā est exceptio pemptoria que dotez nō minuit ipso iure: licet actionē possit elidere. r. ista tollit per dotis legatū ut hac. l. s. i. r. l. dotē. j. eo. ratio apparet expressa ex ipsa verbū signi ficatione ga si testator legat dotē si dos est iam minuta solū id quod remanet est dos. sed quā do exceptio nō minuit dotē ipso iure: tunc totū est dos r. exceptio per legatū tollit r. hoc uult. di cere iuriscōsultus. **C**ultimo opp. r. uidetur q. etiā ista exceptio impēsarū necessariaz tollatur ut. j. e. l. iij. in prin. r. l. meuiō. s. i. j. de le. ij. Rū

quod ibi per glo. in. l. cum maritus. s. fi. s. de pac. do. tu uide bal. in. l. pro hereditate. in. v. col. de here. act. **C** iure canonico. uide bal. in. l. si qua. C. de secun. nup. **C** Et aduerte. r. quando intelligatur relictum dotis deductis expēsis

dubio realis. r. no. bar. in. l. cōtinuus. s. q. si ab eo. de uerbo. ob. lig. **C** Quero v. trum. uide Bar. in. l. in ter eos. s. de acqui. re. do mi. r. in con silio incipit. queritur an iurisditio. et Bal. in. l. si. s. de cōsti. princ. **C** De dote prelegata. Rubrica. **f** U3 dof c. deber ualere. r. an r. quā do ualeat pactum su per dote r. in preiudici um mulieris siue mariti. uis late imo. in. l. socer. s. lucr. so. ma. tri. **C** Seg. tur in. l. pro hereditariis. C. de here. act. in. v. co. lun. ubi dicit quid si simul omnes peri rent. r. utrū istud pactuz locū habeat simpliciter an si debeat cū liberis ex pmo matri monio. r. qd in statuto ui de p. au. de ca. in. l. ii. in pnc. s. solu. matr. Et qd in donatiōe propter na ptias an pac tum. de ca lucranda eo dem modo intelligatur uide Bar. in. l. iij. s. i. de bo. que li ber. **C** Debet in telligi. sed quid si per pactum uel statutuz ma rituz det lu crari dotem uxore pcece dente. r. v. xor legauit dotem suam alteri an pos sit. dic. q. sic. ter. est no. r. **C** iure canonico. uide bal. in. l. si qua. C. de secun. nup. **C** Et aduerte. r. quando intelligatur relictum dotis deductis expēsis